

מסורת הש"ס

(א) [תענית ו. כו: יבנות מו:
 קה: כמוכות ו: לג: קידושין
 טו: גיטין כב. מו: עו. ב"ק עא.
 ב"מ ס: ע"ז: סנהדרין סו.
 שבעות לו. הוריות ג. וזמנים
 מז. מנחות פח: בכורות יד: ח.
 ל. חולין עט. תמורה ל: לג: נדה
 ח: ע"ז: ט. [דף פ"ג:
 (ג) ובמסכת חומשין של ג'
 הביאים רש"י,

תורה אור השלם

1. רֹאשִׁית עֲרִסְתֶּכֶם חֲלָה
תָּרִימוּ תְרוּמָה בְּתֵרוֹמֹת גֶּזֶן
בֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ:

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה נמצאת שליש
של ליפורי צועדות רבו'
ושליש:

גליון הש"ס

[illegible]

רבינו חננאל

ואם יאכל תרומה ואם קדשים
 חייב שגור לך טומאה.
 והא דקתני חצי פרס, בעינן
 מלהו ליה רוחא למילכ דאי
 משלים סעודה דליה בהרייא
 סעודה דהורמא דא קרייה
 קודם שיתאכלו האוכלין
 תטמאין במצעי חייב. בעינן
 דחצי [חצי] חצייה לטמא
 טומאת אוכלין. ואקשינן
 ותנא דירן ואי טמעה
 לא תני ר' חצי [חצי] חצייה
 לטמא טומאת אוכלין.
 ופוקינן משום דלא שוו
 ופוקיננהו להדדי. דאילו
 שיעור חצייה בבית המנוגע
 וחצי חציה לפסול לא
 הגיה שו"ע, ואילו בטרומאת
 אוכלין ר' נתן (א"ר)
 ור' דוסא אומרים כביצה
 שאמרו כמה וקלפתיה.
 וחכמים אומרים כמה בלא
 קליפתה. והילכתא כפסולת
 לא קמרי. ותניא כמה
 שיעור חצי פרס שתי
 ביצים חסר קימעה דברי
 ר' יהודה. ור' יוסי אמר
 שתי ביצים שחוקות, וכמה
 רבי שתי ביצים ועוד. ורש"י
 הוא ועוד [אחר] מעשרים
 בכביצה. אמר ר' פסדא ז"ל
 בכביצה ר' יהודה ר' יוסי
 אבל חכמים אומרים כביצה
 ומצתה שחוקות, ואילו דהוי
 חצי פרס. ואמרין אמר
 חכמים ר' יוחנן בן ברוקה
 הוא, ידיהי שיעורא דככר
 חצי בל דהוא בחשבון
 קמ"ד ביצים לסאה, והיא
 הפת ששער קרבן, מביע לכל
 כ"ד ביצים, חצי חצי' ביצי
 ביצים, והוא שיעור הככר
 קודם שיפחש כר סאה. צ"ע
 מהן חמצה להנוני, חצי
 כסוהן ר' ביצים לבית
 המנוגע, חצי חצייה שתי
 ביצים לפסול לא הגיה,

והוא חלי' חליה' לעמא עומאם אכולין. לרבי יוחנן בן ברוקה דלית
ליה דהיינו כדליה חסר רעיה שפרי הכא שיער [פ:] צדכר של רובע קב
דלמחר מחלה שבר לחטווי נמצא חסר בפונדיון רובע קב והן ו' צ"לם
חליה' א' צ"לם לבית המחנוגע ומהי חליה' צ"לם ומחלה לפסול את הגרויה
ולטומאת אכולין א' רביעי צ"לם ולר"ש

שִׁיעוֹר [שס] בַּכּוּר מִג' לִקְצֵ כּוּר שְׁלִמָה
ח' בָּיִלִים חֲתִיבָה ד' חֲתִי חֲתִיבָה ז' חֲתִי
חֲתִי חֲתִיבָה בָּיִלִים: דָּלָא שׁוּ שְׁעוּרֵיהוּ
לְהַדְדִי. לֹא הוּא שִׁיעוֹר טוֹמַמַת
אֲכִילָן אֵל שִׁיעוֹר פֶּסוּל גּוּיָהּ מִזְמוּמָם
אֲלֵא ש' שְׁאוּמְרִים פִּסְתוּ וַיֵּשׁ שְׁאוּמָם
יֹתֵר: דְּמֵאִין כִּמְעָ שְׁעוֹר חֲתִי פֶרֶס.
לְפֶסוּל אֶת הַגּוּיָהּ: חֶסֶר קִימְעָ.
בָּיִלִים קִטְנִים שִׁיעְרוּהוּ וְאֵלִיבָה דִר"ש
דְּאִמֵּר בַּמִּנְיָן ז' בָּיִלִים: שִׁיעוֹר רַבִּי.
סָאָה אֶחָת שֶׁהוֹבָא לְפָנֵינוּ וּמֵאֵל לְמִנְיָן
בָּצִין שֶׁבָּה יֹתֵר מִכ"ד בָּיִלִים לִקְצֵ
דֵּהֵינּוּ לִכְכֹּר שֶׁלֹּא יִשְׁלִיט הַקֵּץ יֹתֵר
מִח' וְחֲתִיבָה יֹתֵר עַל ד' וְחֲתִי חֲתִיבָה
ז' בָּיִלִים וְעוֹד אֶחָד מִכ' בָּצִיבָה לִכְל
בָּיִלָה דֵּהֵינּוּ לִחֲתִי פֶרֶס אֶחָד מִעֵשֶׂר
בָּצִיבָה מוֹסַפָּה. וַיֵּשׁ שְׁשׁוּנִין אֶחָד מִמֵּי
בָּצִיבָה וּפְרָשֵׁי לִב' הַבָּיִלִים מוֹסַפָּה
אֶחָד מִמֵּי וְתוֹ לֹא. וְהַמְדַּקֵּק בִּלְשׁוֹן
חֲתִיבָה אִי"ל הַמְעִמֵּדוּ לְקַמֵּן וְחֲתִי שְׁנֵיהֶם
שְׁמַעְתִּי: כְּמוֹהוּ וּבְקִיפָה אֲלֵימָא
לֹא שׁוּי לִחֲתִי שִׁיעוֹר דְּפֶסוּל גּוּיָהּ דִּאִי
לְרַבִּי יְהוּדָה חֶסֶר קִימְעָ בְּעֵי מִיָּהוּ
וְאִי לְרַבִּי יוֹסִי בָּיִלָה וְקִלְפִּתָּהּ שׁוֹחֲקוֹת
בְּעֵי מִיָּהוּ וְאִי לְרַבִּי וְעוֹדוֹת בְּעֵי
דֵּהֵינּוּ טַפִּי: בִּלָּא קִלְפִּסָּה. נִמְי וְזוּטֵר
טַפִּי אֲפִילוֹ מִפְּלָגֵי שִׁיעוֹרֵיהָ דִּחֲתִי פֶרֶס
דְּרַבִּי יְהוּדָה: וְזוּטֵר ר' יְהוּדָה. הֵךְ
בְּרִייתָא דִּחֲתִי פֶרֶס דְּלַעֲלִיל: ר' יוֹחָנָן
בֶּן בְּרוּקָה. וְאִוְקִימָנָא אֲלִיבָהּ דַּבְּכֹכֵר
שֶׁל רוֹבַע הַקֵּץ ו' בָּיִלִים שִׁיעוֹר לְעִירּוֹב
חֲתִיבָה ג' חֲתִי חֲתִיבָה בָּיִלָה וּמִחֲתִיבָה:
פְּשִׁעָא. דִּהָא רַב חֲסִדָּא גּוֹפִיָה הֵכִי
אִוְקִמָא לְעִילָא לֹא מֵהֵן מִחֲתָה לְחַנוּנִי:
זַנּוּיִים. שֶׁס הָאִישׁ: מוֹרִיא קוֹנְדָּא.
שֶׁס הָאִישׁ: דְּמֵן נְאוּפָא. מִחֲתִיבָה
מִקּוֹס: דְּמַדְבְּרִיָּה. שֶׁח' קִצִּין וְקִי"ל
קֵץ ד' לְגוּגִין וְלֹגו' ו' בָּיִלִים הֵרִי כ"ד בָּיִלִים
לִקְצֵ קִמ"ד לְסָאָה: וְאִי דִירוּשְׁלָמַיִם.
דְּאִמֵּר לְקַמֵּן דְּעוֹדֶפֶת שְׁמֹת עַל סָאָה
שֶׁהִיָּתָה בְּיָמֵי מִשָּׁה וְשְׁמֹת הִבִּיאוּ
בַּמִּצָּח דֵּהֵינּוּ חֲמִישִׁית כְּשִׁיעוֹר הָרָשָׁן
הֵרִי יְנוּסִפִּיהּ עַל מֵי ח' וְיִנוּסִפִּיהּ
חֲמִישִׁית עַל מ' דֵּהֵינּוּ ח' בָּיִלָה חֶסֶר
חֹמֶשׁ עַל ד' הֵרִי מוֹסַפָּה כ"ט חֶסֶר

חומש תנ"ס על קמ"ד הרי קע"ג ובהואו צייר חומשא לא דק: ואי
 ד'יפורים. דלמר לקמן יתירה על ירושלמית שבות מלצר: מאן ושבע
 בוין. למאה עשרים חוספת לעי"ד חוספת שון חומש של ע' שניחוסק
 עליה חלק חמישי שמתחילה שהוא חלק ששי למדה הגדולה דהיינו
 שבות מלצר כלומר על החמשה הביאו ששי מן החוק הרי חוספת
 ל"ד תנ"ס על קע"ג הרי ר"ז ובחוספת של ג' הבינים חומשי'א לא דק
 שהרי מחשבון הראשון חסר חומש אל מנ' אלה חומש לא נשאר
 אפילו חצי צילה: איישי חלמא שדי עוליינה. כסאה וז בהוצאה לפניו
 היתה סאה יפופרית וחלתה שכשיטלו חלתה תעמוד על סאה ושיעור

חלה אחד מכ"ד כדאמר בפרק חלון שבין ז' חצירות (ע"ל פ"א). כ"ד הנותרין ועולה ליותר מחצי ביצה: אייתי ועודות דר'. ששיער ונמלא ביצה לק"ב ז' ביצים ולמ"ו הנותרין יותר מחצי ביצה: אי הכי טפי שמעמי בלשון אחד וקפסי לוי בגוה דר' דייקא כה שפיר כה טפי ונמלא ובהלמן של ט"ו ביצים לא חשבתי שיותר מחצי ביצה וגם לנעלה בחמו אחר שמעמי אלא אייתי ועודות של ר' שדי עלייהו ודל חלמן מההא שדי עלייהו דהוו למאח"י זיעי הוו מאחלן ושיבסר א"ה טפי להו ו בהן ומשני כיון דלא הוי ביצה לא חשיב ליה: שמו. מלצר: ושל דקמ"ד הוי מ"ו: ואילו עודפ. דליפורית על מדברית ס"ג דהא ס קאמר: שלש דידה כמה הוי ג"ה נני סינא. דהא סמא ירו ס"ט ועודפ. ס"ג: ושלש דידה. ס"ט קרוב דהא למאח"י כה דה רבי דשיער בה מלמן ושיבסר דהא שלש דידה ע"כ ושלש

מחצה לטמא טומאת אוכלין. פשיטא דר' יוחנן בן ברוקה היא. ושנינן אין מיהו שוחקת א תנן. מאי שוחקות עורפות כמעט. כי אתא רב דימי אמר שיער לו בוניוס לר' מדיא ושיע(ו)רה רבי ר"ז ביצם. ואקשינן, הא סאה דשיע(ו)רא רבי ר"ז בעי דהיכא, אי סאה א' קבין, כל קב כ"ד ביצה הרי ק"מ? בעי. אי סאה ירושלמית דעודפת על של מדברית

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

וְחִצֵּי חֲצִי חֲצִיָּה לְטַמֵּא שׁוֹמֵמֵת אֹכֵלִין. אֲכֹלֵהוּ מִנֵּי קֹאֵי כְדִמְפָּשֶׁה
בְּקוֹטֶרֶס לִרְ"י בֶּן צִדְקָה כְּדֹאֵת לִיָּה דִּהִינּוּ כְּבִילָה חֶסֶר
רְבִיעֵה וּלְרִשָּׁה כְּבִילָה שְׁלִישִׁית וְהָאֵל דְּלֹאמַר בְּכָל דְּוֹכֵתָא כְּבִילָה לְטַמֵּא
שׁוֹמֵמֵת אֲכֹלֵין הֵינּוּ כְּרִישׁ שְׁמֵינּוּ וְלֹא כְּרִישׁ יוֹמֵנּוּ בֶּן צִדְקָה:
כֶּזַ"ב הוּיָא ר"ז הוּיָא. אֵין הַשְּׁמֵשׁוֹן

לממא טומאת אוכלין
טומאת אוכלין משום
ד' דתניא כמה שיעור
סר קימעא דברי רבי
ביביצים שוחקות שיער
ועוד אחד מעשרים
את אוכלין תניא רבי
בבבבבבבבבבבבבבבב
הלא קליפתה אמר
בחסדא זו דברי רבי
כ"א² בבבבבבבבבבבבבבבב

נמצאת שליש ^(b) ציפורי. נועדות
ושליש דקתני צצרייתא

בגוים לרבי מוריא
יער רבי מאתן ושבע
דהיכא אי דמדברית
למית קע"ג הויא ואי
ולם דציפורית אייתי
תא כמה הויין תמני
אייתי ועודות דרבי
י ליה טפי כיון דלא
ת"ר סאה ירושלמית
ת ושל ציפורית יתירה
ממצאת של ציפורית
שליש דמאן אילימא
שליש דמדברית כמה
ו עודפא שיתין ותלת
ת שליש דידה כמה
תילתא ואילו עודפא
ורו שליש דידה כמה
ילו עודפא ס"ג אלא
ת סאה של ציפורי
לשליש שלה ושליש
מדברית מתקין לה
קתני אלא אמר רבינא
של ציפורי בועודיות
מחצה של מדברית
ראשית ערימותיכם
כדי

ציעין ושני חומשין חסר קימעה י
 בינים אחד מ' לכל בינה: **על** מחצה של מדברית שליש ביצה.
 מפרש מהר"י נמצא שלש של ציפורי מלגאו יתירה על שלש של מדברית
 מלגבר שלש בינה וקאי שלש דברימא אחרוייהו ואבינה ורבינא מפרש
 דברי רבי ירמיה ומפרש דה"ק רבי ירמיה נמצאת סאה ציפורית
 יתירה על של מדברית קרוב לשלש שלה פי' לשלש מדברית מלגבר
 ושלש שלה פירוש ושלש של ציפורי מלגאו קרוב למחצה של מדברית
 ועיין זה מתינו צברק בכל מפורי (לעיל 97 לה) אמר רבי ירמיה
 כשהיה עליה שרץ כל בין השמשות ומפרש' לה רבה ורב יוסף:
 שבעת

הווינו סמוי. שהן אחד מ"ד בקצ"ב ולא דק בחלתן של ט"ו צי"ס
ל' ב' צי"ס של מדברית אחד מו' צי"ס כדאמר דהו' לפ' צי"ס
י' להו. ממאתן ושיבסר ומשני כיון דלא הו' צי"ס לא חשיב ליה. כך
הו' שהרי בועודות של מ"ו צי"ס שלא חשבת יש יותר מחצי צי"ס
ל' יפירות על ירושלמית נאכרי' ב' חומשין של דקדקו בך. ובלשון
ל' פרכין מאתן וש' הוו אייתי ועודות דר' אחא מ' לכל צי"ס
דות דר' אחד מ' לכל צי"ס מו' צי"ס וגם ב' חומשין שלא דקדקו
פירות ויטיר על ירושלמית שסות. ירושלמית ושמות מלבי: חילתא
יפירות ר"ו כדאמרן לעיל ומדברית קמ"ד: ואלא שלש ירושלמית.
מית קט"ג כדאמרין לעיל: קרוב שלש ידיד. שלש ידידה
צריח דהו' ע"ב: בועודות דרבי. כי משמרת לה בועודות דלשכח
ויחזיקה על מחאה למדברית שלש צי"ס דמחאה למדברית ע"ב:

דני
סבב בחול דלית (ביה) [ליהג] בשש לאכול בו, אכיל פיתא צבחר, בשבת דאירי
סנין. ר' יהודה סבב בחול דלית ליה מה לכול אוכל [פיתא] סנין, בשבת דאירי
צבחר. איתא חמי ר' יוחנן בן ברוקה אמר, הן עביד עיגולא תריסר ביעי, והדין
ר' שמעון ורנן בן קרובין דבריהם לחות שוין. רב חונא א' צא מהן לעשר לשל

פג.

עין משפט
נר מצוה

זאב גמלי' פ"ד מה'
טומאת אוכלין הל' א':
י ד מיי' פ"ו מהלכות בכורים
הלכה טו סמג עשין קמד
טוש"ע י"ד ס' שדכ סעיף א':

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]